

Przedmiotowe zasady oceniania z historii w zakresie podstawowym

I Podstawa prawna

Przedmiotowe zasady oceniania z historii w zakresie podstawowym i rozszerzonym opracowano na podstawie:

- Realizowanego w szkole programu nauczania historii w klasach I-IV szkoły ponadpodstawowej – „Poznać przeszłość” i „Zrozumieć przeszłość”
- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
- Statutu I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Dąbrowie Tarnowskiej
- Podstawy programowej przedmiotu *historia*

II Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Cele przedmiotowego systemu oceniania

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/opiekunów prawnych.

3. Na wniosek ucznia lub jego rodziców/opiekunów prawnych nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.

4. Poprawione prace są udostępniane uczniom na lekcji, podczas której nauczyciel omawia sprawdzian. Jeśli uczeń jest nieobecny, praca jest udostępniana w czasie konsultacji/w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

5. Na wniosek rodziców/opiekunów prawnych ucznia sprawdzone i ocenione prace kontrolne są udostępniane do wglądu podczas wywiadówek lub konsultacji.

6. Prowadzenie zeszytu **jest** obowiązkowe. Wymagane są notatki samodzielnie prowadzone przez ucznia podczas zajęć i uzupełniane w domu. W zeszycie powinny znaleźć się także zadania domowe i inne materiały wykorzystywane na zajęciach. Obowiązkiem ucznia jest przynoszenie podręcznika lub tekstów źródłowych, kart pracy zadanych przez nauczyciela.

III Formy aktywności i metody sprawdzania wiedzy uczniów:

1. Ocenie podlegają:

sprawdziany (prace klasowe), testy obejmujące większy zakres materiału, kartkówki obejmujące trzy ostatnie lekcje, odpowiedź ustna, dłuższe wypowiedzi argumentacyjne, praca z mapą, praca z tekstem źródłowym, przygotowanie (lub nieprzygotowanie) do lekcji, w tym zeszyt i przybory, zadania domowe, prace w grupach, prace długoterminowe, udział w konkursach i olimpiadach

2. Kryteria oceniania poszczególnych form aktywności:

Ćwiczenia obejmują zadania, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:

- wartość merytoryczną,
- stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia,
- dokładność wykonania polecenia,
- indywidualne rozwiązania zastosowane przez ucznia,
- staranność i estetykę.

Sprawdziany i wypowiedzi argumentacyjne są przeprowadzane w formie pisemnej i praktycznej, a ich celem jest sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia.

- Sprawdzian planuje się na zakończenie działu.
- Uczeń jest informowany o planowanym sprawdzianie z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.

- Przed sprawdzianem nauczyciel podaje jej zakres programowy.
- Sprawdzian może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- Sprawdzian umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych.
- Zadania ze sprawdzianu są przez nauczyciela omawiane po oddaniu prac.

Kartkówki są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech).

- Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
- Kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
- Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO.

Odpowiedź ustna i projekty edukacyjne obejmuje zakres programowy aktualnie omawianego działu. Oceniając ją, nauczyciel bierze pod uwagę:

- zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
- właściwe posługiwanie się pojęciami,
- zawartość merytoryczną wypowiedzi,
- sposób formułowania wypowiedzi.

Praca domowa jest praktyczną, pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.

- Pracę domową uczeń wykonuje w formie zleconej przez nauczyciela.
- Błędnie wykonana praca domowa jest dla nauczyciela sygnałem mówiącym o konieczności wprowadzenia dodatkowych ćwiczeń utrwalających umiejętności i nie może być oceniona negatywnie.
- Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania.

Aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane stopniem lub zapisami dopuszczonymi w PSO (plusy/minusy, nieprzygotowania itp.). Poprzez „aktywność na lekcjach” rozumie się: odpowiedzi na pytania nauczyciela, udział w dialogu, formułowanie kilkudziesięciu wypowiedzi, poprawne wykonywanie poleceń.

- Plus uczeń może uzyskać m.in. za: samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji, inicjatywę przy rozwiązywaniu problemów, znalezienie nieszablonowych rozwiązań.
- Minus uczeń może uzyskać m.in. za nieprzygotowanie do lekcji (np. brak podręcznika, plików potrzebnych do wykonania zadania).

• **Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny:**

Uzyskanie uzgodnionej z uczniami ilości plusów skutkuje uzyskaniem częściowej oceny bardzo dobrej, uzyskanie uzgodnionej z uczniami ilości minusów skutkuje uzyskaniem częściowej oceny niedostatecznej. Otrzymane minusy nie są niwelowane poprzez uzyskanie plusa.

Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- wartość merytoryczną pracy,
- stopień zaangażowania w wykonanie pracy,
- estetykę wykonania,
- wkład pracy ucznia,
- sposób prezentacji,
- oryginalność i pomysłowość pracy.

Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych (szkolnych i międzyszkolnych), są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w WSO.

Testy diagnostyczne/badanie wyników.

Procentowy wskaźnik przeliczenia punktacji pracy na daną ocenę:

poniżej 30% - ocena niedostateczna

30% - 49% - ocena dopuszczająca

50% - 70% - ocena dostateczna

71% - 89% - ocena dobra

90% - 99% - ocena bardzo dobra

100 % - ocena celująca

Brak zeszytu uczeń jest zobowiązany zgłosić na początku lekcji.

Uczeń może być nieprzygotowany do zajęć z przyczyn losowych i jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi na początku lekcji.

Nauczyciel podaje termin pracy klasowej z tygodniowym wyprzedzeniem.

Nauczycielowi przysługuje czas 2 tygodni na sprawdzenie prac pisemnych.

Jeżeli uczeń w czasie sprawdzianu, kratówki lub i w czasie innej formy kontroli korzysta z niedozwolonych materiałów, elektronicznych nośników danych, podpowiedzi kolegów nauczyciel ma prawo postawić ocenę niedostateczną oraz może nie wyrazić zgody na poprawę oceny.

3. Zasady przeprowadzania testów diagnostycznych/podsumowujących

- diagnoza na wejście
- testy umiejętności maturalnych
- matura próbna
- badania wyników
- testy diagnostyczne przeprowadzane w ostatnim tygodniu nauki (opisać wg ustaleń majowych)

4. Częstotliwość i różnorodność oceniania

Odpowiedź ustna - na każdej lekcji

Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń - według uznania nauczyciela.

Prace klasowe w postaci wypowiedzi argumentacyjnej (poziom rozszerzony)- minimum 1 w semestrze.

Sprawdziany działowe – zgodnie z planem pracy

Kartkówki - z bieżącego materiału - według uznania nauczyciela.

Karty pracy

Praca z mapą , tekstem źródłowym,

Projekty edukacyjne min. raz w roku

5. Wymagana ilość ocen:

przy 1-2 godz. w tygodniu – min. 3 oceny

przy 3-4 godz. w tygodniu – min. 5 ocen

przy 5 i więcej godz. w tygodniu – min. 7 ocen

Ocenie powinny podlegać co najmniej dwie formy aktywności ucznia (np. sprawdzian i kartkówka lub odpowiedź ustna praca mapą tekstem źródłowym, karty pracy)

IV Sposoby informowania ucznia i rodzica o ocenie

Zgodnie z zapisami statutu.

V Zasady uzupełniania braków i poprawy ocen

Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub kartkówce jest zobowiązany do napisania ich na pierwszej lekcji po powrocie.

Przy nieobecności dłuższej niż tydzień uczeń pisze sprawdzian terminie ustalonym przez nauczyciela(w ciągu tygodnia od powrotu).

Uczeń może poprawić oceny w ciągu dwóch tygodni od wpisania oceny do dziennika – poprawy odbywają się poza lekcjami podczas konsultacji. Poprawiona ocena wpisywana jest w osobnej rubryce

Warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana - zgodnie ze statutem szkoły.

Uczeń może poprawić poszczególne oceny jeden raz. .

VI Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Do uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce zaliczamy uczniów, którzy posiadają opinię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej/

Dostosowanie wymagań do psychofizycznych możliwości ucznia nie oznacza ich obniżenia i dotyczy głównie form i metod pracy z uczniem. Nie polega na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną. Dostosowanie wymagań nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego.

Wystawiając oceny bierze się pod uwagę:

- zainteresowanie pracą i zaangażowanie w nią,
 - wysiłek włożony w pracę,
 - sposoby dotarcia do wiedzy,
 - samodzielność wykonania zadania,
 - możliwość wydłużenia czasu pracy,
-
- indywidualizacja,
 - stopniowanie trudności,
 - systematyczność,
 - oceniając ucznia należy uwzględnić jego udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach,
 - nagradzać ucznia oceną z wiadomości wykraczających poza podstawę programową i wiedzę nabywaną w szkole

VII Dodatkowe informacje wpisywane do dziennika mające charakter informacyjny:

- np. jako nieprzygotowanie do lekcji
- wynik procentowy z testów diagnostycznych, próbnych egzaminów itp.
- 0 jako informacja o nieprzystąpieniu do sprawdzianu/kartkówki itp.
- plusy/minusy jako informacja o pracy ucznia na zajęciach lekcyjnych

VIII Ogólne wymagania

Ogólne zasady sposobu oceniania prac pisemnych oraz ustnych:

Niedostateczna:

Uczniowie:

- nie opanowali wiadomości i umiejętności wymaganych w programie nauczania

- luki w wiedzy są trudne do uzupełnienia
- nie rozumieją i nie potrafią wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela

Dopuszczająca: Uczniowie:

- odpowiadają na proste pytania o przeszłość, korzystając z nieskomplikowanych źródeł informacji i uwzględniają chronologię
- wyjaśniają pojęcia historyczne przy użyciu pomocy naukowych
- zauważają niektóre różnice w sposobie prezentacji przeszłości
- rozpoznają znaczące okresy w dziejach i zachodzące w nich zmiany
- odczytują częściowo ze zrozumieniem teksty podręcznikowe, źródłowe, interpretują je przy pomocy nauczyciela
- wykazują orientację w czasie
- częściowo rozumieją pojęcia historyczne
- rozumieją i nazywają odpowiednimi słowami pojęcia charakterystyczne dla danego kresu kultury
- mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafią przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia
- formułują powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń oraz postaci
- słabo opanowali znajomość mapy
- operują językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym

Dostateczna:

Uczniowie:

- wykazują znajomość i zrozumienie ważnych aspektów z historii Polski i innych krajów w zakresie programu nauczania
- formułują wnioski w znacznej części poprawne
- wykorzystują wiedzę w celu opisanie charakterystycznych cech minionych społeczeństw i okresów, działalności ludzi i zachodzących zmian

- podają niektóre przyczyny i następstwa ważnych wydarzeń i zmian.
- wskazują, jak w różny sposób były przedstawiane i interpretowane niektóre aspekty przeszłości
- próbują wybierać i łączyć informacje z różnych źródeł
- konstruują wypowiedzi ustne i pisemne, wewnątrznie uporządkowane, z właściwym użyciem dat i pojęć historycznych
- podejmują próby samodzielnych dociekań historycznych, wymagających wielokrotnej korekty
- starają się stosować zasady sprawnego komunikowania się
- posługują się przeciętnym językiem i niewielkim zasobem słów
- wykazują się opanowaniem wiadomości z poziomu wymagań koniecznych
- znają większość nazwisk postaci historycznych wyszczególnionych w programie i umieć wymienić ich największe osiągnięcia

Dobra: : Uczniowie:

- wykazują raczej ogólną wiedzę faktograficzną w ramach programu nauczania, natomiast w zakresie niektórych zagadnień prezentują wiedzę szczegółową i zrozumienie poruszanych aspektów z historii Polski i innych krajów
- używają swej wiedzy do opisu wydarzeń, uczestniczących w nich ludzi oraz zmian
- dostrzegają związki między cechami byłych społeczeństw i okresów
- dostrzegają i opisują przyczyny i skutki wydarzeń i zmian
- wiedzą, że niektóre wydarzenia, postępowanie ludzi, zmiany były interpretowane na różne sposoby i potrafią zasugerować możliwe tego przyczyny
- wartościują źródła informacji i określają te, które mają szczególne znaczenie dla danego zadania
- wybierają i porządkują informacje z różnych źródeł, aby skonstruować poprawnie ułożoną wypowiedź, z wykorzystaniem dat i pojęć historycznych
- podejmują próby samodzielnych dociekań historycznych, wymagających nieznacznej korekty
- ukazują większość związków i relacji pomiędzy faktami i wydarzeniami, ale nie w pełni poprawnie
- umieją odtwórczo, ale poprawnie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty i zjawiska historyczne
- z drobnymi błędami umiejscawiają je w czasie i przestrzeni

- potrafią przyjmować określone role w zespole i współpracować przy wykonaniu określonego zadania
- stosują w praktyce zasady sprawnego komunikowania się
- opanowali w stopniu dobrym znajomość mapy
- poprawnie rozumują w kategoriach przyczynowo- skutkowych

Bardzo dobra:

Uczniowie:

- łączą faktograficzną wiedzę ogólną i szczegółową oraz rozumieją różne aspekty historii Polski i innych krajów w zakresie programu nauczania
- szczegółowo przedstawiają wydarzenia i procesy historyczne
- umiejętnie porównują różne opinie, poglądy i oceny
- rozróżniają informacje od komentarzy i umieją dokonać ich krytycznej oceny
- opisują minione społeczeństwa i czasy oraz porównują ich właściwości w ramach jednego lub wielu okresów historycznych
- sprawdzają i analizują przyczyny i skutki wydarzeń i zmian oraz dostrzegają związki między nimi
- opisują i wyjaśniają różne interpretacje wydarzeń, zmian i działania uczestniczących w nich ludzi
- na podstawie posiadanej wiedzy wartościują i wyróżniają źródła informacji, krytycznie je wykorzystują w celu sformułowania wniosków i poparcia ich dowodami
- wybierają, porządkują i rozwijają informacje w celu skonstruowania dobrze ułożonej wypowiedzi, z wykorzystaniem dat i pojęć historycznych
- umieją zestawić i przedstawić sprzeczne racje
- podejmują samodzielne dociekania historyczne, ujawniając kreatywność myślenia i pomysłowość prezentacji rozwiązanych problemów
- posiadają pełną znajomość różnych płaszczyzn procesu dziejowego
- podejmują różne role w zespole, wnosząc twórczy wkład w wykonanie określonego zadania
- bezbłędnie wywiązują się ze stawianych przed nimi zadań, a także samodzielnie się ich podejmują
- sprawnie porozumiewają się i stosują różne formy wypowiedzi

- rozumieją i własnymi słowami określają pojęcia
- prawidłowo stosować nazewnictwo charakterystyczne dla danego okresu
- sprawnie posługiwać się mapą

Celująca:

Uczniowie:

- spełniają kryteria na ocenę bardzo dobrą
- są w swoich dociekaniach historycznych samodzielni i niezależni
- wykazują wiedzę historyczną znacznie wykraczającą poza program nauczania
- powinni wyróżniać się pełną samodzielnością językowo- stylistyczną
- posiadają umiejętność selekcji materiału
- umieją prawidłowo wnioskować
- dogłębnie znają mapę
- trafnie sytuują wydarzenia historyczne w czasie i przestrzeni
- umieją prezentować i uzasadniać własne stanowisko
- wysuwają oryginalne wnioski
- dokonują niezależnych ocen
- potrafią oryginalnie i prawidłowo interpretować źródła historyczne

IX Szczegółowe kryteria oceniania na poszczególne oceny:

„Poznać przeszłość” klasa 2 liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy

Podstawa programowa 2022

Wymagania na poszczególne oceny

Temat lekcji	Zagadnienia	Wymagania na poszczególne oceny				
		Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I. Europa i Nowy Świat						
Wielkie odkrycia geograficzne	<ul style="list-style-type: none"> Przyczyny wielkich odkryć geograficznych Wyprawy Portugalczyków Odkrycia Hiszpanów Podróż dookoła świata Znaczenie wielkich odkryć geograficznych Cywilizacje prekolumbijskie i ich osiągnięcia 	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w czasie i przestrzeni: wyprawy odkrywcy Krzysztofa Kolumba (1492), Vasco da Gamy (1497–1498), Ferdynanda Magellana (1519–1522) – identyfikuje postacie: Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana – wymienia przyczyny i uwarunkowania organizowania wielkich odkryć geograficznych (wskazując na związki przyczynowo-skutkowe w ramach tego procesu) – wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcie <i>karawela</i>– identyfikuje postać Bartolomeu Diasa – przedstawia osiągnięcia: Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana – wymienia ludy prekolumbijskie zamieszkujące Amerykę Środkową i Andy – wskazuje na mapie zasięg kolonialnych posiadłości Portugalczyków i Hiszpanów – wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie wypraw Vasco da Gamy, Krzysztofa Kolumba i Ferdynanda Magellana – przedstawia przebieg pierwszej wyprawy Krzysztofa Kolumba – opisuje przebieg wyprawy Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: <i>busola, cywilizacja prekolumbijska</i> – lokalizuje w czasie i przestrzeni: postanowienia traktatu w Tordesillas (1494), wyprawę odkrywczą Bartolomeu Diasa (1488)– identyfikuje postać Bartolomeu Diasa, – wyjaśnia wpływ kryzysu gospodarczego w końcu XV w. na organizację wypraw odkrywczych – wyjaśnia, dlaczego przyrządy nawigacyjne i nowe rodzaje okrętów były szczególnie ważne podczas wypraw oceanicznych – wyjaśnia, na czym polegała wymiana pomiędzy Starym a Nowym Światem – wymienia osiągnięcia cywilizacji Majów, Azteków i Inków 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: <i>karaka, kwadrant, astrolabium, laska św. Jakuba</i> – lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje prekolumbijskie, założenie pierwszej posiadłości portugalskiej w Afryce (1415), pokonanie przesmyku łączącego Amerykę Północną z Południową przez Hiszpanów (1513) – identyfikuje postacie: Juana SebastiánaElcaño, Ameriga Vespucciego – przedstawia rolę Izabeli Kastylijskiej i Ferdynanda Aragońskiego w organizowaniu wypraw do Nowego Świata – porównuje przebieg wypraw odkrywczych Portugalczyków i Hiszpanów – wyjaśnia znaczenie wyprawy Ameriga Vespucciego dla wiedzy geograficznej Europejczyków – charakteryzuje przyczyny i skutki wielkich odkryć geograficznych, uwzględniając ich aspekt polityczny, gospodarczy, społeczny i kulturowy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki wielkich wypraw odkrywczych dla Europejczyków
Podboje kolonialne i ich skutki	<ul style="list-style-type: none"> Początki konkwisty w Ameryce Podbój państwa Azteków Podbój imperium Inków 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: <i>konkwista, konkwistador, dualizm gospodarczy, gospodarka folwarczno-pańszczyźniana, pańszczyzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: <i>metropolia, faktoria, kompania handlowa, manufaktura, inflacja, płodozmian, folwark, wczesny kapitalizm</i> – wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: <i>giełda towarowa, rolnictwo intensywne, rolnictwo ekstensywne</i> – lokalizuje w czasie i przestrzeni odkrycie Brazylii przez 	<ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w czasie zakaz czynienia niewolników z Indian (1543) – identyfikuje postać TupacaAmaru – przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki ekspansji kolonialnej dla Europejczyków i ludów kolonizowanych – ocenia

